

Uputstva KCSF-a o ograničenjima za finansiranje organizacije koje su povezane sa politički eksponiranim osobama

Većina organizacija civilnog društva na Kosovu su registrovane kao NVO-i, sa nekoliko neregistrovanih inicijativa i neformalnih grupa. Dok je njihova neprofitna priroda definišući element za sve, nezavisnost od „vlade“ je isto toliko važna. Kosovo je među zemljama koje su to naglasile, izričito zabranjujući svim registrovanim NVO-ima da se bave prikupljanjem sredstava ili kampanjama za podršku političkih stranaka ili kandidata za političku funkciju (član 34. Zakona o slobodi udruživanja u nevladine organizacije). Iako se ovo ograničenje odnosi na NVO-e kao pravna lica, isto se ne odnosi na pojedince u organizacijama, uključujući i one na rukovodećim pozicijama.

Iako priznaje značaj političke aktivnosti kao legitimnog načina da se građani angažuju za svoje interese i opšte dobro, KCSF je takođe svestan rizika povezanih sa takvim angažmanom ako se sprovodi u okviru sektora civilnog društva. Ovo predstavlja poseban izazov za OCD-e koji su angažovani na zagovaranju za svoje članove ili u pitanjima od javnog interesa jer može postojati tanka linija između nečijeg javnog angažovanja za misiju organizacije ili interesa političke organizacije sa kojom je on/ona povezana. Takve opasnosti postaju očiglednije kada se OCD-ima dodeljuju finansijska sredstva za implementaciju projekata ili jačanje njihovog organizovanja za unapređenje njihovih misija. Ako pojedinci povezani sa političkim organizacijama prime finansijsku podršku preko civilnog društva, navedeno može ugroziti ugled organizacije i donatora, kauzu na koju se odnosi, kao i poverenje javnosti u taj sektor. Takođe može preusmeriti sredstva u druge svrhe osim onih koje su navedene u misiji organizacije i/ili podnetom predlogu. S druge strane, očigledno je da je takav rizik prisutniji kod pojedinaca na vodećim pozicijama u oba sektora, a ne običnih članova ili zaposlenih u političkim organizacijama ili OCD-ima.

Konačno, iskustvo na Kosovu i drugde pokazuje da ta politička povezanost i eksponiranje nije jasan element vezan samo za obavljanje aktivne funkcije, već se obično nastavlja i nakon tog perioda. Ovo zahteva da se politička eksponiranost ne ograniči samo na one osobe koje imaju aktivnu funkciju, već produži i na određeno vreme i obuhvati najmanje jedan izborni ciklus.

Na osnovu gore navedenog, KCSF je definisao „politički eksponirane osobe“ (PEO) i odredio nekoliko ograničenja u njihovom učešću u aktivnostima i/ili organizacijama koje se finansiraju iz KCSF-ovih šema regratiranja, kao način da se takav rizik svede na minimum.

Politički eksponirana osoba znači bilo koja domaće ili strano fizičko lice kojem/kojoj su poverene ili su bile poverene značajne javne funkcije, kao što su:

- 1) Predsednik/ca, premijer/ka, ministar/ka, zamenik/ca ministra/arke, politički/a savetnik/ca, šef/ica osoblja;
- 2) poslanici;
- 3) članovi rukovodećih/upravljačkih tela političkih stranaka, na centralnom ili lokalnom nivou;
- 4) sudije/sutkinje Ustavnog suda i Vrhovnog suda;
- 5) ambasadori/ke ili otpravnici/e poslova ili visoko rangirani/e vojni/e zvaničnici/e;
- 6) gradonačelnici/e, zamenici/e gradonačelnika/ce, opštinski/e direktori/ke, politički/ke savetnici/e gradonačelnika i zamenika gradonačelnika, šef osoblja gradonačelnika i zamenika gradonačelnika;

- 7) članovi/članice lista političkih stranaka koji/koje su se kandidovali/e na lokalnim ili nacionalnim izborima;
- 8) opštinski/e odbornici/e.

Osobe na jednoj od gore navedenih pozicija smatraju se PEO-om ako trenutno drže takvu funkciju ili su to vršile u periodu od četiri (4) godine pre datuma podnošenja prijave KCSF-u za finansiranje.

Da bi bile kvalifikovane za sredstva KCSF-a, te osobe ne smeju biti na vodećim pozicijama u organizaciji civilnog društva koja se prijavljuje, kao što su predsedavajući/ca Skupštine članova, šef/ica ili član/ica Odbora, izvršni/a direktor/ka, menadžer/ka (programa ili finansija) ili na bilo kojoj drugoj sličnoj poziciji višeg nivoa.

Tokom perioda podnošenja prijave, sve organizacije koje se prijavljuju moraju dati izjavu da li spadaju u neku od situacija za koje se smatra da nisu kvalifikovane zbog učešća PIO u njihovoj organizaciji. Tokom implementacije, iste su dužne da obaveste KCSF o svakoj promeni ovog statusa. Neprijavlivanje tačnih informacija ili neprijavlivanje promene statusa može dovesti do raskida ugovora sa trenutnim dejstvom u trenutku kada KCSF bude došao do takvog saznanja.

Pored toga, tokom faze implementacije, OCD-i bi trebali da se suzdrže od ugovaranja PEO-ova (kako pojedinaca, tako i preko kompanija koje su u vlasništvu PEO-a) za aktivnosti koje u potpunosti ili delimično finansira KCSF.